

מסורת הש"ס

[א] (ברכות ט: וסס נמקן)... [ב] ונפקת הרי"ף והרא"ש... [ג] ר' יוחנן אומר עד בין ט"ו... [ד] (לקמן נד.) ד' (מנחות... [ה] ט"ו. ט"ו (ז"ל מדרבנן... [ו] (ז"ל רבא.) ו' (ז"ל ל'.) ט' (מלפני... [ז] חזר לרף מה: א.) ט' (ע"כ... [ח] פירוש לפי ל' שון אהרן... [ט] פירוש ר"ש. ט"ו (ע"כ... מהר"ם.)

הנהרות הב"ה

[א] רבי יוחנן אומר עד למטה:

ענין רש"י

א"ר רש"י (א"ר רש"י.) טעמא. טעמא. דק. רח.

מוסר רש"י

הא נשתיר הימנה כלום כשרה. דמתא לביבולא. והתפרשין ופרוסי ע"י קמי. עשרין מקמצי. ר' שמעון שהי' נן נשוי ושטר היה. קמין ענין ומחנה ט"ו. במקום שהיה חזק. פי' דהיינו נמקום שגליה כחז' הכנר (הפרוס טס.)

אלו טרפות פרק שלישי הולין

מו.

עין משפט
נר מצוה

כג א ב ג ד מ"י פ"ט
מ"ה שמיטה י"ג
פג פסן פג טושיע י"ד
סמן ל' ספיה ה' ועין
כג"ה:
כד ה מ"י ט"ט פ"ח ה"ל
כא פג ט' טושיע
י"ד פ"י מה ספ"י א:
כה ו ז מ"י ט"ט ה"ל כג
ולחמנה ועין כג"ח
זכ"ח:
כו ח מ"י ט"ט ה"ל כג
טושיע פ"ח טושיע
כו ט מ"י ט"ט פ"ח הלכה
ט' פג ט' טושיע
י"ד פ"י ט' ספ"י א:
כז י מ"י ט"ט טושיע ט
ספ"י ב:
כ"ח י מ"י ט"ט טושיע ט
ספ"י ג:

עד ועד בכלל או עד ולא עד בכלל. מדאמר בפירקין (לקמן דף נה.) כל שיעורא דשיעורא חממיס להחמיר ליכא למפשט מידי דהני מילי נמשנה או נבדילתא אצל הכא מומרס היא: **ואם תיבצי** 'אומר עד ולא עד בכלל פי פרשה בהו. אף על פי שאמר שמואל עד בין הפרשות מ"מ מספקא ליה לדלמא מחלטה עובי פיוול ראשון עד פיוול שני שלמטה הימנו קרוי בין הפרשות ראשון ועד ולא עד בכלל ואיני יודע או שמה מסוף עובי פיוול ה' קרוי בין הפרשות שזהו בין הפרשות אבל מה שהוא נגד עובי החוט המספיל לא מיקרי בין הפרשות וטרפה אי נמי משום הכי מספקא ליה שמה פי פרשות עלמן דהיינו עובי פיוול ראשון הווי בין הפרשות דקאמר שמואל לפי שהוא בין חוט המספיל לשמאל לחוט המספיל לימין והא דנקט שמואל עד בין הפרשות ולא נקט עד הפרשות לפי שהאחד מתחיל ללמא ולהתפלל קודם לחזרו ודוקא אש עד ולא עד בכלל איבעיא ליה כפי פרשה ראשונה אבל אש עד ועד בכלל לא מני למיבעי פי פרשה איני יודע כמו בין הפרשות שני דהא עד בין הפרשות ראשון קאמר דטרפה ומו לא ואם אימא דפי פרשה איני קרוי בין הפרשות הרי לא אמרין שיהא טרפה אלא עד בין הפרשות ואין זה בין הפרשות ואם הוא קרוי בין הפרשות האמר שניה איני יודע וצכלל שניה יש לו להיות: **ואם תיבצי** 'אומר עד ועד בכלל פי פרשה עצמה בהו. פירש קנוטנס נפקא הפיוול עלמה מן החוט מהו ונראה דאפילו דאם תיבצי לומר דעד ולא עד בכלל הוה מני למיבעי בפרשה עלמה אמ"ל דפי פרשה טרפה אבל אי פי פרשה כשרה או ודאי ליכא למיבעי דכ"ש פרשה עלמה ועוד י"ל דמבעיא ליה אש נפקא הפיוול כחוק ממקום חיבורו כנגד חוט השדרה שבין פיוול ראשון לפיוול שני שהוא בין הפרשות ראשון והשמה לא מני למיבעי אלא אמ"ל עד ועד בכלל: **י"א**

הכי קאמר מן הראש ועד בין הפרשה ראשונה וכל אמו בין אצכלל טרפה או דלמא הכי קאמר עד ולא עד בכלל טרפה שלשית כשרה שניה איני יודע ה"ה לראשונה דמספקא ליה ומילא משתמע ולא אצטרך לפרושי דכיון דאמר דאי טרפה עד אחת ולא היא בכלל מכלל דמכאן ועד שלשית מספקא ליה וחדא מינייהו הוא דנקט דלא חימא שניה כשלשית לוקול: **אח"ל עד ולא עד בכלל פי פרשה מהו.** נפקא החוט הגדול כנגד פי הפולין הראשונים במקום פיוול מהו בכלל טרפה הוא או בכלל איני יודע הוא מי אמרין עד בין דוקא ופי' הפרשה טרפה או לא דוקא: **ואח"ל עד ועד בכלל.** ליכא למיבעי כפי הפרשה מדי דואי טרפה דאפילו חוט שכנגד הפסק שצן שני הפוליס טרפה וכ"ש פי פיוול הראשון אלא הכי קא מיבעיא ליה נפקא הפיוול עלמו מן החוט מהו ונפרשה ראשונה קאי: פידון **כשרה.** שאם נפקא הפיוול כשרה: **ה"ג מאי לאו ראשונה ושניה לא שלשים.** מאי לאו פיוול ראשון ואע"ג דחוט של אחריה עדיין בכלל טרפות או בכלל ספק הוא וכן שני לשון מורי. (לשון אחר בין הפרשות הן ללעות קטנות של אליה. פרשות הוא כשר המפרש בין זלע ללע. (בין [פי] הפרשות ללעות שצני טרפה לפרשה: **נדי שמן.** מי' עליה ע"י. הלעות נלעין ואין יכרין כשהוא מי: **כליע טפי.** ונפשט הכשר והכל דומה ללעות. וכל לשון זה אינו נראה לי ומפי גאון שמעתי: **עד אחת.** עד בין הפרשה ראשונה דהיינו זלע ראשונה של אליה: **טרפה.** אש נפקא החוט: **כשי רב הונא עד ועד בכלל.** שאם נפקא החוט כנגד זלע הראשון טרפה דליה נמי קאי בין שני פרשות שיש הפרש בינו ללעות הגדולות: **ולא עד בכלל.** ובכלל איני יודע הוא: **פי פרשה.** נפקא החוט אצל מחלת העלם ולא כנגדו משא מאי כגדי עשם חשיב ואיני יודע או כגדי

שיטה מקובצת

וכל אחרו בין הפרשה טרפה: [ב] כשרה מעורב ודבוקה: [ג] הא איכא שריי כולה קיימא: [ד] על שם שקרוי החתונן ארום: [ה] ואיני יודע או שאם מסוף עובי פיוול ראשון עד פיוול שני קרוי בין הפרשות: [ו] ממקום ששוכבת על הגוף דהיינו למטה:

רבינו גרשום

עד ועד בכלל כו' כלומר אפרת עד אחת טרפה עד ועד בכלל כו' אם מעורב לומר עד ולא עד בכלל כו' שהראשונה אינה בכלל מהו פי פרשה ראשונה מהו שהיא ביניהם בין סוף השדרה לחתלת פרשה של ראשונה מהו שינה בכלל חוט השדרה או לא: אם תמצא לומר עד ועד בכלל פרשה (ראשונה) (עצמה) בכלל מוח (או לא) אבל לא שריה. אם נשלח פרשה שניה עצמה עצם נגד מוח תירין בכשר ולא בחוט השדרה: עד בין אנפיה. עד כפי העוף: כי הא דרי חייא זריק ליה כלומר ר' חייא זריק ליה וטריף בהבטה שלא נשתיר מפנה בית ור' שמעון ב"ר סטביל כיה כלומר אכיל ליה עיי טיבול ומכרז לכהמה אע"ג דלא הוי כוית: במקום שהיא חיה כלומר באותו מקום שהיא חולה: הילכך בעינן כוית במקום מהו כו' כלומר חן במקום מהו חן במקום שהיא חיה: מתלקט מהו כלומר דלא הוי כוית במקום אחד אלא מתלקט מפנה מקומות: כרצועה מהו כלומר ארוך וקצר: מרודד מהו דלא הוי כוית עב אלא מרודד: אי למ"ד כוית במקום מהו האיכא כלומר כיון דמעורה בטרפשה: ואמרי לה קרמא תחאה דשתי קרמתי יש בריאה וסומקין כיתונא דוודא כו' כלומר ארום המפני כוודד. תחאה מנין מרובא דאמר

ראשונה ושניה. הא דנקט שניה משום דאי הוה טרפה הוה שייך למיבעי כל הך בעיות בשניה כמו בראשונה: **למשה מן האנפיה.** יש להסתפק אם למה ממקום חיבורו נגוף קאמר אש למטה ממקום ששוכבות על לו' העוף דהיינו למטה מסוף עשם של כנף המחובר בנוף: **ערוקאי.** רבי יורא לא היה נרץ לבנות דאביו גבאי של מלך היה דנהג בגנבאחא חליסר שנין כדאמר בפרק זה בורר (פסחים ט"ז:) דפי הוה אחי ריש נהרל למתא כי הוה חזי רבנן אמר להו לך עמי נא כדחדיך: **ה'לכך** בעינן כוית במקום מרה ובכית במקום שהיא חיה. הכי קיימא לן דנפקין לעיל (דף מג.) הלכה כדברי האומר בכוית: **ואמרי** 'ה קרמא תחאה. כלומר עס עלאה דאי תחאה גרידא הא פסקין בסמוך דבעינן מרזייהו ואם כן לא הוה ליה לא כרז סולא כשמואל: איניקוי

ולא נהירא דהא דואי מן הפרשה היא ולא מנין הפרשה: **פרשה עלמה.** נפקא החוט כנגד פרשה שניה כשר שבין זלע ראשון לשני מהו כגדי ראשון שדינן ליה וטרפה או כתר ללע שני שדינן ליה ואיני יודע: **אש נפקא החוט כנגד.** ולהאי ליטנא גרם מאי לאו פרשה שניה. ומפי גאון אחר שמעתי פרשה עלמה נשבר הלע עלמו. ולשון מורי הראשון הגון וסייג מלמא לן בהלכות גדולות והוא עיקר(ש): **עד למטה.** מכנפיו הוי כח חוט השדרה דליה: **וריש לקיש עד כנגד בין אנפיה.** ומו לא: **ושלחו ליה דבי נשיאם.** שלחו כשבילו שילך אללס: והא **אין פגן.** גבי אלו כשרות נמתגי (לקמן נד.): **זריק לה.** לבהמה שלא נשתיר בה כוית מן הכנר דקסבר טרפה: **מטביל לה.** אוכלה. וכל מתכלס ע"י טיבול חומץ או תרופת כן שמעתי. אבל נראה בעיני דבאכור והיתר ערפי ומכשר הוה שייך למיחיי חזיק ומטביל לא שייך ביה ומסתברא דהכי קאמר רבי חייא זריק לה לכנר על כל דממה ולא היה אוכלו דלא הוה חשיב ליה ורבי שמעון מטביל ליה דאף על גב דלאו כשר הוא קאפילו ליה משום כריאותא דקסבר נשמה מלייה כו' כדק"ל (ברכות דף מד:) כל נפש משיב נפש ודאמרין (לעיל דף ג.) הרוצה שיכריח חותך כוית כשר קודם שתלך נפשה הילכך אש לא נשתיר כוית להעלות ארוכה שיחזור וירפא טרפה ולר' חייא לא בעי כדי להעלות ארוכה אלא שורא פורתא מקום הלוא דמרה דשורא במקום מרה בעינן דלקמן: **עשירין פקמנין.** רבי שמעון בן רבי בנו של נשיא היה. ומקמין לשון ענין: **פולמוסא.** חיל השלטון: **ערוקאי.** גמירו מיחא הא מילתא כוית שאמרנו במקום מרה היא: **מקום שהיא חיה.** שהכנר היה משם דהיינו מקום תליהה כשהיא מעורה ודבוקה פתח הכליות זה נראה לי ומלמתי. לישנא אחרינא כויתת הכנר איכ"ש זלע"ו והן טרפשיין: **מתלקט מהו.** כוית מתלקט ולא נמקום אחד אלא חזי כוית חזן: **מרודד.** מרוקע טינב"א זלע"ו ורגע מכרועיה: **נדלדל.** נעקרה במקומות הרבה: **ומעורה כטרפשיה.** כאן מעט וכאן מעט וכולה קיימת: **הא איכא.** [וארי כולה קיימת: רב נממן קרמא תחאה פ"ל: **כיסונא דורדא.** מלבוש ארום שהריאה מונחת בו. ורדא על שם שקרום וזמחמון ארום הוא כדאמרין לקמן (עמוד ב) כהאינא סומקא: **דאגלידי.** שניטל קרום העליון והופשט כמו גלדה דמתניחין (לקמן דף נד.): כהאינא

[א] לפי הירושלמי אפילו נגמ' אינו מוקף חשיב אצל לא שניה ואלי גניפא אחת היה לו דפרשה ראשונה בכלל מוח אצל לא שניה וכו'.